

EDEN

Český Těšín, Třanovice

EDENOVSKÉ VARHANY

“ —

SLOVO A TÓN JSOU SI BLÍZKÉ. NEBOT JSOU OBA VYJADŘOVACÍ NÁSTROJE. PROSTŘEDKY
OBJEKTIVIZACE STEJNÉHO SMYSLU.

HANS URS VON BALTHASAR

 Slezská diakonie

EDENOVSKÉ VARHANY

Co víme o varhanách. Varhany jsou největší a mechanicky nejsložitější hudební nástroj. Zdrojem zvuku varhan jsou píšťaly, varhany mají pro každý tón zvláštní píšťalu. Posluchače dokážou fascinovat bohatostí svého zvuku.

Třicet let života EDENU je skládkou událostí, dat, míst, věcí, lidí. Nejdůležitějšími střípky této skládky jsou lidé, kteří EDENU jako budově i službě dali lidskou tvář a tón hlasu. Tyto střípky tvoří píšťaly EDENOVSKÝCH VARHAN. Žádná ze symbolických třiceti píšťal není o jedné události, jednotlivci. Tvoříme je společně, proto i zvuk, který píšťaly nesou, je společný za celou službu.

O varhany je třeba pečovat s pokorou a láskou. Platí zde pravidlo, že varhaník se má přizpůsobit varhanám, nikoliv naopak. Stejné pravidlo platí pro naši službu. EDEN jsou naše varhany, které musíme dobře znát, abychom o ně uměli dobře pečovat.

Plastika varhan, kterou jsme vytvořili společně s žáky Základní umělecké školy Pavla Kalety v Českém Těšíně, zachycuje pouze některé dílky naší historie a identity. Ne všechno umíme znázornit, ne všechny vzpomínky umíme oživit. Přesto každá událost, každý člověk vytvořil současný zvuk našeho střediska, který neseme dál.

Za to všem děkujeme.

SCEAV

Slezská církev evangelická augsburského vyznání je zřizovatelem Slezské diakonie. Evangelická církev na Těšínsku existuje v různých organizačních formách nepřetržitě od první poloviny 16. století až dodnes. Ve své historii měla vždy blízko ke křesťanské sociální službě – diakonii. V sociální službě pokračuje i prostřednictvím Slezské diakonie.

EDEN

Výraz pro biblický ráj, rajskou zahradu. Pod slovem EDEN si můžeme představit místo, které je bezpečné, pevné, krásné, kde se cítíme dobře. Právě takové chceme, aby bylo prostředí denního stacionáře EDEN. Do znaku EDEN jsme umístili srdce a kříž – lásku a víru. Tyto symboly a atributy jsou pro nás důležité.

3. 1. 1994 ZAČÍNÁME PSÁT HISTORII DENNÍHO STACIONÁŘE EDEN

Provoz jsme slavnostně zahájili v provizorních prostorách rodinného domku manželů Zagorových v Dolním Žukově. Začali jsme ve skupině sedmi klientů, o které se starali tři pracovníci a jeden pracovník v civilní službě. První klienti EDENU: Kamil, Danek, Marylka, Jarek, Vláďa, Janek a Lenka. Našemu středisku jsme říkali Domovinka.

STĚHOVÁNÍ DO ČESKÉHO TĚŠÍNA

Začátkem září jsme opustili dům manželů Zagorových a přestěhovali se do budovy bývalých jeslí na ul. Frýdecké 34. Stacionář se v těchto prostorách podařilo vybudovat během šesti týdnů. Vzniklo tak středisko, které mělo kapacitu 20 osob a mělo sloužit pro osoby od 15 let. Na této adrese službu poskytujeme dodnes.

ODSTARTOVALA VELKÁ REKONSTRUKCE ZAHRADY

Na zahradu vjely bagry, aby odstranily všude přítomný beton. Místo betonu rozšiřujeme travnatou plochu, vysazujeme keře a květinové záhony. Postavila se i pergola a dva skleníky. Do práce se aktivně zapojili pracovníci, klienti a jejich rodinní příslušníci. Postupně oživujeme okolní pustou planinu.

JDEME VSTRČIT NOVINKÁM. V EDENU VZNIKÁ REHABILITAČNÍ ČÁST – BAZÉN A MASÉRNA

Velkou událostí bylo hlavně pořízení bazénu o rozměrech 2,5 × 2,5 metru s hloubkou 1 metr, který je opatřen filtrací, ohřevem a podvodními masážními tryskami. Kolaudace rehabilitačního bazénku proběhla dne 30. 6. 1995.

DODÁVKA

Devítimístná dodávka se stala neodlučitelnou součástí střediska. Naším prvním autem byl bílý Ford Transit se státní poznávací značkou KIL 92-18. Díky dodávce jsme získali mobilitu pro organizování aktivit mimo středisko, začali jsme nabízet i novou fakultativní službu – svozy klientů.

LÉTO V TYŘE

V létě 1995 nás poprvé pozval pan Boszczyk na svou chalupu do Tyry. Chalupa pod Javorovým vrchem se pro nás stala malou letní oázou, na kterou jsme vyjížděli několik let na oblíbené letní pobyty. Tyra se nám dodnes pojí s lesy, s přírodou, zábavou a táboráky.

Z BLÍZKA POZNÁVÁME PRKNA, CO ZNAMENAJÍ SVĚT

V roce 1995 začíná divadelní éra EDENU, v stacionáři vznikla divadelní skupina, která zkouší 3× týdně. V dílnách tvoříme kostýmy a rekvizity. V průběhu pěti let jsme odehráli celkem 10 představení.

1995: Bylo jednou jedno kůzle, Johnny se vrací, Betlém, 1996: Čarovná noc (3. místo na celorepublikovém festivalu v Plzni), Živé obrazy ze starého zákona, 1997: Dvě cesty, 1998: Popelka, 1999: O černém beránku a bílém vlkovi, Narodil se v Betlémě, 2000: Hle člověk

HLE ČLOVĚK

25. 6. 2000 hrajeme naše poslední divadelní představení a loučíme se s divadelní érou EDENU. Naše poslední představení je o zrození a zázraku lidského života. Každý člověk má svou cestu, je výjimečný, ojedinělý, tak jako my všichni. Představení jsme zahráli v Těšínském divadle.

NAŠE CESTY SE DĚLÍ

V roce 2000 vznikají sociálně terapeutické dílny EBEN-EZER v Horním Žukově. Slezská diakonie tak reaguje na nové potřeby klientů. Nabízí novou službu, která bude rozvíjet manuální a pracovní dovednosti. Pro nás je to čas změn. Část klientů a pracovníků odchází do nové služby EBEN-EZER, část zůstává v EDENU. Něco končí, něco nového začíná.

DÍKY DOBROVOLNÍKŮM POZNÁVÁME SVĚT

V roce 2006 jsme se zapojili do mezinárodního dobrovolnického programu INVY – rok mezinárodním dobrovolníkem. Prostřednictvím programu poznáváme nové lidi a cizí země. Dobrovolník, který se rozhodne do programu zapojit, pracuje v sociální službě vždy jeden rok.

Naši dobrovolníci:

2006–2007 Elza (Holandsko), 2007–2008 Adrienne (USA), 2008–2009 Alwara (Německo), 2009–2010 Jessica (Španělsko), 2010, 2011 Olga (Ukrajina), 2011–2012 Jenny (Německo), 2012–2013, Stefani (Maďarsko), 2013–2014 Roman (Ukrajina), 2014–2015 Samuela (Itálie), 2015–2016 Martin (Německo), 2016–2017 Adam, (Maďarsko), 2017–2018 Marios (Řecko), 2018–2019 Světlana (Rusko), 2019–2020 Valentina (Itálie), 2022–2023 Canay (Turecko)

LETÍME DO IZRAELE

V roce 2011 jsme dostali jedinečnou možnost vyslat delegáta našeho střediska na návštěvu Izraele. Nabídku jsme přijali a vyslali klientku Míšu na dalekou cestu. Spolu s Míšou do Izraele vycestovala skupina klientů a pracovníků z jiných středisek Slezské diakonie.

SLAVÍME 20. NAROZENINY

13. 2. 2014 slavíme krásné kulaté 20. narozeniny. Velkolepá oslava se konala v kostele Církve bratrské v Českém Těšíně. Mezi hosty byli zakladatelé služby, vedení Slezské diakonie, aktuální i minulí představitelé města Český Těšín. Uživatelé služby vystoupili s krátkým divadelním představením O milosrdném Samaritánovi. V EDENU jsme narozeniny oslavili u narozeninového dortu.

EDEN v TŘANOVICÍCH

V roce 2016 se EDEN rozrůstá, přibyla nám pobočka v obci Třanovice. Kapacita pobočky je sedm klientů, celková kapacita Edenu se tak zvýšila na 31 klientů. V Třanovicích můžeme službu nabídnout klientům s mentálním, duševním a zdravotním onemocněním. Od roku 2016 oficiální název střediska zní EDEN Český Těšín, Třanovice.

CHYBÍ NÁM BEZBARIÉROVOST

EDENU přibývají žádosti imobilních klientů, kterým nemůžeme službu poskytnout. Naše budova je bariérová, do všech pater vedou schody. Z tohoto důvodu v roce 2018 vzniká pobočka v Českém Těšíně na ul. Třanovského. Tato pobočka je bezbariérová a může službu poskytnout čtyřem osobám. Kapacita EDENU se zvýšila na 35 osob.

JE ČAS NA ZÁSADNÍ ZMĚNU

V roce 2020 začíná velká rekonstrukce budovy na ul. Frýdecké. Z původního EDENU zbyly jen obvodové zdi, vše ostatní se bourá. Budovu čeká zásadní změna, bude nová, bezbariérová, s výtahem. Na čas stavby se EDEN z ul. Frýdecké přestěhoval na ul. Tovární. Tady nás zastihla doba covidu a roušek.

JSME ZPÁTKY

Rekonstrukce skončila a my jsme se mohli vrátit zpět na ul. Frýdeckou. Slavnostně jsme zahájili provoz v novém rekonstruovaném EDENU 28. 5. 2021. Provoz začal sloučením pracovišť na ul. Frýdecké a ul. Třanovského. V rámci města Český Těšín jsme jako jeden celek – jedno středisko pro mobilní a imobilní klienty.

KŘESTANSKÉ HODNOTY

Mezi základní hodnoty Slezske diakonie patří: Ježíš Kristus jako zdroj víry a vzor pro naši práci a život. Na základě křesťanských hodnot vnímáme každý život jako dar od Boha a člověka jako jedinečné Boží stvoření. V EDENU nám na cestě víry pomáhají písničky, modlitba, biblické příběhy, společná zamýšlení a setkávání s duchovními.

PRACOVNÍ AKTIVITY

Práce a úsilí = výsledek a radost. Od začátku vzniku EDENU patří pracovní aktivity do programu střediska. Vyzkoušeli jsme tkaní, keramiku, práci se dřevem, art aktivity, kde lepíme, barvíme, stříháme. Hotovými výrobky rádi obdarováváme své blízké. Naše výrobky můžete také zhlédnout na vánočních výstavách a v prostorách střediska. Při organizaci vánočních výstav jsme dlouhodobě spolupracovali s nemocnicí Třinec SOSNA a s Těšínským divadlem.

VZDĚLÁVACÍ AKTIVITY

Svět kolem nás je skládkou informací, událostí, věcí. Je důležité jednotlivé části světa poznávat, objevovat a skládat do soudržných celků. V EDENU k poznávání nových věcí slouží vzdělávací aktivity – zajímá nás příroda, vztahy, běžný život kolem nás. Ztotožnili jsme se s myšlenkou, že učení je celoživotní proces.

RADOST Z VAŘENÍ

Vaření je pro nás formou zábavy a relaxace. Pobyt v kuchyni dokáže stmelit kolektiv a zaměstnat všechny naše smysly. V kuchyni jsme tým, co táhne za jeden provaz a těší se na společný výsledek své práce. Máme rádi, když námi připravované jídlo provoní celý EDEN.

KOUZLO ČETBY

Knihy nám dávají křídla, přenášejí nás do světa fantazie, dalekých a neznámých míst. Umí nás pobavit, vzdělávat, povzbuzovat. V EDENU jsme podlehlí kouzlu četby a četbu zařadili do pravidelných aktivit střediska. Od začátku vzniku EDENU spolupracujeme s knihovnou v Českém Těšíně, kde jsme pravidelně zváni na tematické besedy.

PŘÍRODA KOLEM NÁS

Příroda je obraz, který vytvořil sám Bůh. Tento obraz nás dokáže fascinovat svou krásou, křehkostí a tajemnem. Příroda je také výborný prostor pro pasivní i aktivní odpočinek. Díky edenovské zahradě máme k přírodě opravdu blízko. Velmi rádi také organizujeme výlety a procházky do okolní krajiny.

CESTUJEME, POZNÁVÁME

Rádi poznáváme nová místa, navštěvujeme kulturní akce, restaurace, obchody. Jednoduše řečeno, chceme být součástí běžného života. K objevování nových míst patří i dopravní prostředky: autobusy, vlaky, auto. Stačí nasednout a vyjet.

ČTYRNOHÝ PŘÍTEL ČLOVĚKA

Dle odborníků hlazení zvířete dokáže redukovat hladinu stresových hormonů, snižovat krevní tlak a tlumit úzkost. My laici víme, že každá návštěva zvířecího kamaráda nás dokáže optimisticky naladit. Jakýkoliv druh zooterapie je proto v EDENU vítán. Několik let jsme v EDENU pečovali i o vlastní zvíře – morče Stelinku.

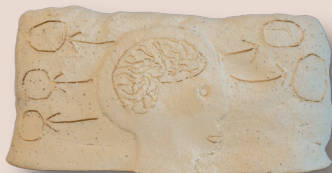
HIPPOTERAPIE

I v EDENU víme, že nejkrásnější pohled na svět je z koňského hřbetu. Tento pohled jsme zažili díky hodinám hippoterapie. Jízda na koni navíc zlepšuje koordinaci a posiluje nervosvalový systém. Goethe vystihl podstatu hippoterapie jedinou větou: „Člověk a kůň se prolnou v jednu společně se pohybující bytost“.

TRÉNINK PAMĚTI

Mozek je řídicí centrum našeho těla, zaslouží si proto naši pozornost a péči. V EDENU pravidelně stimulujeme mozek pomocí her, křížovek a rébusů. Trénink paměti je jednou z nejoblíbenějších aktivit na pobočce v Třanovicích.

LÉTO BUDIŽ POCHVÁLENO

Léto je úžasné roční období, které přináší spoustu slunce a radosti. Většina z nás si plánuje své dovolené a na chvíli opouští edenovské aktivity. Také v EDENU v létě upřednostňujeme více volna a relaxace. Posezení v altánu či u vody je oblíbenou činností. Právě s touto myšlenkou jsme v roce 2022 vybudovali na zahradě nový altán.

PODĚKOVÁNÍ

Za 30 let existence EDENU jsme poznali mnoho lidí, kteří s námi šli kus cesty – klienti, rodiče, pracovníci, kamarádi, dárci, dobrovolníci... Prožívali jste s námi naše radosti a smutky, zapojili se do práce v EDENU i mimo něj, potěšili nás svou návštěvou, mysleli na nás v modlitbách. Podali jste nám svou ruku, dali své srdce. Tento dílek varhan patří Vám všem známým i neznámým přátelům EDENU.

JAKÉ JE NAŠE POSLÁNÍ?

Posláním denního stacionáře EDEN Český Těšín, Třanovice je podporovat uživatele ve smysluplném trávení dne prostřednictvím vzdělávacích, manuálních a volnočasových aktivit s ohledem na jejich možnosti, schopnosti a individuální potřeby.

**A TAK,
EDENOVSKÉ
VARHANY,
ZANOTUJTE
SVOU PÍSEŇ
A NESTE JI DÁL**

Slezská diakonie